

[Aksel Larsen.]

Det er ikke, fordi vi principielt er af den opfattelse, at et retfærdigt opbygget demokratisk samfund ikke kan have ret til og mulighed for i en skærpet situation at anvende dødsstraf, det vil sige den fysiske tilintetgørelse af groft samfundsskadelige forbrydere, sådan som vi her i Danmark gjorde det efter befrielsen 1945. Nej, vi er imod denne lov, fordi bestemmelsen om dødsstraf bygger på bestemmelserne i det netop af folketinget vedtagne lovforslag om skærpelse og udvidelse af borgerlig straffelov med dets mange uklare og til den uretfærdigste vilkårlighed fristende paragraffer.

En bestemmelse om dødsstraf på dette grundlag synes vi ikke man kan have. Vi synes det så meget mindre, som begge love er blevet til ikke som frugt af arbejdet i en fri folkerepræsentation for en politisk og nationalt suveræn stat, men i en folkerepræsentation, hvis flertal i mange henseender er bundet, og en folkerepræsentation i en stat, der er alt andet end politisk og nationalt uafhængig. Netop under disse omstændigheder synes vi, at det ville være rimeligt, at folketingets afgørelse her skulle konfirmeres ved en folkeafstemning, før den var gyldig.

Det ærede medlem hr. Thestrup siger, at rigsdagen ikke kan være bekendt at henskyde afgørelsen til vælgerne, men at rigsdagen selv må træffe afgørelsen og stå til ansvar bagefter, og det motiveres så smukt med, at vi har repræsentativt system i Danmark. Ja, sådanne synspunkter har man, når det passer i krammet. Når det ikke passer i krammet, har man de stik modsatte synspunkter. Spørgsmålet om at sætte valgretsaldren ned til 23 eller 21 år er noget, som rigsdagen for alt i verden ikke må afgøre, så skal der være folkeafstemning, så må rigsdagen ikke træffe afgørelsen og bagefter stå til ansvar overfor vælgerne. Når det derimod drejer sig om at få lov til at henrette de 21-årige, så skal skam rigsdagen selv træffe afgørelsen, så skal vælgerne ikke tale med, før afgørelsen er faldet og ulykken måske er sket. Sådan er det jo. De partier, der enten har modsat sig eller effektivt saboteret nedsættelsen af valgretsaldren, og som vil indføre dødsstraf, siger nu: de 21-årige skal ikke have valget, men ret til at blive hængt eller skudt, det skal de have. Jeg synes ærlig talt, at når man fra det konservative folkepartis og andre partiers side så energisk hævder, at valgretsaldrens nedsættelse ikke må kunne afgøres på anden måde end ved folkeafstemning, så måtte man også i en sag som den foreliggende sige: når man vil indføre døds-

straf også for dem, der ikke er vælgere, og hvem man — hvis man havde magt, som man har agt — vil nægte valget, så burde man i det mindste gå med på, at denne sag, dødsstraffens indførelse i Danmark, blev underkastet en folkeafstemning.

Justitsministeren (Helga Pedersen): Dette at vedtage en lov om dødsstraf er et alvorligt problem, et samvittighedsproblem for hver enkelt i det høje ting. Man bør efter min formening ubetinget kræve, at de bestemmelser, der vedtages herom, er klare og utvivlsomme. Arbejdet i udvalget gik netop ud på dette. Det foreliggende ændringsforslag rejser imidlertid en sådan kæde af tvivls spørgsmål, at det allerede af den grund bør forkastes. Iøvrigt er det, som jeg udtalte ved anden behandling, rettest, at problemerne i de to lovforslag, vi behandler i dag, løses under eet.

Spørgsmålet om artikel 68 i Genferkonventionen, som det ærede medlem hr. Johs. Christiansen omtalte, har jeg nøje redegjort for under anden behandling, og jeg kan henholde mig til mine tidligere bemærkninger.

Jeg må anbefale at stemme imod ændringsforslaget uden yderligere udvalgsbehandling, endside da behandling i straffelovskommisjonen.

(Kort bemærkning).

Thestrup: Hvis det ærede medlem hr. Aksel Larsen havde fulgt min argumentation, ville han være fuldstændig klar over, hvorfor jeg i dette tilfælde ikke ønskede og ikke fandt det rimeligt, at der foretages folkeafstemning. Der er en betydelig forskel på de to ting, det ærede medlem talte om. Det ene spørgsmål, indførelse af dødsstraf, er en tung afgørelse at træffe, medens afgørelsen af spørgsmålet om, hvorvidt vi skal have 21 eller 25 års valget, dog aldrig kan være nogen særlig tung afgørelse at træffe.

Oluf Pedersen: Medens lovforslaget indeholder bestemmelse om indførelse af dødsstraf, drejer ændringsforslaget sig om, hvorvidt denne straf, i fald den indføres, skal gælde både under en eventuel besættelse og efter befrielsen. Formålet er at få affattet lovforslaget sådan, at bestemmelsen om dødsstraf ikke med hjemmel i dansk lov kan bruges under en besættelse.

Ved anden behandling udtalte udvalgets ordfører, det ærede medlem hr. Lorentzen, sp. 3165 — jeg beder om tilladelse til et kort citat —:

„Ingen vil bestride, at det havde været